

PRAVILNIK

**O SPRJEČAVANJU, OTKRIVANJU I
ISTRAŽIVANJU PRIJEVARA**

Živjeti zdrav život.

4	I. Ciljevi
5	II. Opseg i područje primjene
6	III. Zabrana nepoštenog ponašanja i prijevara
7	IV. Kontrolni okvir za suzbijanje prijevara
9	V. Postupci i aktivnosti za suzbijanje prijevara
10	VI. Prijavljivanje sumnji na prijevaru
11	VII. Postupak rješavanja prijava
12	VIII. Prijelazne i završne odredbe

I. Ciljevi

Pravilnik o sprječavanju, otkrivanju i istraživanju prijevvara (u nastavku: Pravilnik) definira ključne ciljeve, načela i pravila za suzbijanje prijevvara u Krki, d. d., Novo mesto i njezinim podružnicama, povezanim društvima i predstavništvima (u nastavku: Krka). Također definira zadatke i odgovornosti zaposlenika u Krki koje su povezane sa sprječavanjem, otkrivanjem i istraživanjem prijevvara.

Pravilnik se temelji na važećim propisima i preporukama te na Krkinom kodeksu ponašanja, koji definira načela i pravila etičnog ponašanja i dobrih poslovnih običaja i standarda ponašanja u Krki.

Krkinu su ciljevi na području suzbijanja prijevvara:

- smanjenje prijevvara njihovom nultom tolerancijom;
- podizanje svijesti zaposlenih o indicijama prijevvara i načinima njihova suzbijanja;
- edukacija zaposlenih o njihovoj odgovornosti za prepoznavanje i prijavljivanje prijevvara;
- stalno poboljšavanje i upravljanje sustavima unutarnjih kontrola povezanih sa sprječavanjem i otkrivanjem prijevvara;
- osiguravanje prikladnih izvora za sprječavanje, otkrivanje i istraživanje prijevvara;
- dosljedno pridržavanje relevantnih propisa, smjernica i kodeksa;
- briga o pravodobnom i prikladnom provjeravanju sumnji na prijevvara;
- osiguravanje zaštite prijavitelja;
- zaštita Krkina ugleda i imovine.

II. Opseg i područje primjene

Pravilnik vrijedi za sve Krkine zaposlenike koji se moraju ponašati u skladu s njime u svom odnosu prema Krki te svim drugim pravnim i fizičkim osobama (u nastavku: treće osobe).

Prijave sumnji na prijevvara prema ovom pravilniku omogućene su svim Krkinim zaposlenicima i trećim osobama.

Pravilnik određuje osnovna načela i pravila, koja su u skladu s važećim propisima na području prijevvara i korupcije, sa smjernicama, međunarodnim normama ponašanja te Krkinim internim aktima, a kojih se zaposlenici u obavljanju svog posla i Krkinu poslovanju uvijek moraju pridržavati.

Krkine podružnice i povezana društva dužne su osigurati pridržavanje odredbi ovog pravilnika, pridržavajući se pritom i eventualnih strožih nacionalnih zahtjeva.

Sa sadržajem ovog pravilnika upoznati su svi zaposlenici, i to e-edukacijama ili na drugi prikladan način. Zaposlenici će na primjeren način biti obaviješteni i o promjenama u Pravilniku. Novozaposlene se osobe sa sadržajem Pravilnika upoznaju nakon zaposlenja.

III. Zabrana nepoštenog ponašanja i prijevара

Zabranjeno je svako nepošteno ponašanje i prijevara, koji su definirani važećim propisima (u daljnjem tekstu: prijevara). Takva su ponašanja posebice:

- **Korupcija**, koja znači zlorabu položaja radi postizanja koristi za sebe ili treću osobu. Ponašanje ima koruptivnu svrhu kada je korist obećana ili dana u svrhu poticaja ili nagrade za kršenje obveznog ponašanja ili ako je primljena kao nagrada za obvezno ponašanje.
- **Prijevara**, koja znači svaku neetičnu i/ili nezakonitu radnju koju karakterizira dobivanje nezakonite ili neopravdane koristi na Krkinu štetu ili štetu trećih osoba. U prijevare spadaju ponajprije obmana, utaja ili zloupotreba povjerenja, prijevarno računovodstveno izvještavanje i sl. Pojedinci ili poduzeća vrše prijevaru da bi postigli materijalnu korist, ponajprije u obliku novčanih sredstava ili vlasništva nad stvarima ili da bi na protupravan način ostvarili svoje interese na štetu Krke ili trećih osoba. Prijevarnim ponašanjem pojedinci ili poduzeća mogu pokušati izbjeći plaćanje ili gubitak usluga te nezakonitim ponašanjem zaštititi svoju osobnu ili poslovnu prednost.
- **Potkupljivanje**, koje znači traženje, prihvaćanje, obećavanje, nuđenje, davanje ili posredovanje u primanju neke koristi kao poticaja na nezakonitu i neetičnu aktivnost ili na zloupotrebu povjerenja.
- **Sukob interesa**, koji znači situaciju koja otvara mogućnost ponašanja ili navođenja na ponašanje koje može dovesti do korupcije ili drugih nezakonitih radnji. Za sukob interesa karakteristično je da je osoba suočena s odabirom između dužnosti i zahtjeva svog položaja te svojih osobnih interesa.

IV. Kontrolni okvir za suzbijanje prijevara

Kontrolne aktivnosti za suzbijanje prijevara provode se u cijeloj Krkinoj organizacijskoj strukturi, a njihova je svrha osiguravanje kvalitete, transparentnosti, sigurnosti i uspješnosti poslovanja. Osnove kontrolnih aktivnosti jesu vanjski i unutarnji propisi, standardi, dobre poslovne prakse, kodeksi, sustavi odobravanja dokumenata, ovlaštenja i odgovornosti zaposlenika i ostalo. Kontrolne aktivnosti također su namijenjene sprječavanju prijevara, širenju osviještenosti i dužnosti prijavljivanja prijevara među zaposlenicima, prepoznavanju i otkrivanju prijevara i njihovu istraživanju.

Da bi se mogli pravodobno identificirati i suzbiti čimbenici koji mogu ugroziti postizanje ciljeva definiranih u Krkinoj *Razvojnoj strategiji i Poslovniku kvalitete*, u Krki je uspostavljena kontrolna okolina koja omogućuje upravljanje ključnim strateškim i operativnim rizicima. Pojedinačne kontrolne aktivnosti također se odnose na suzbijanje prijevara.

Krkin registar rizika cjelovit je prikaz mogućih rizika. Dodatak mu je *Plan integriteta*. Upravljanje rizicima u Krki uključeno je u sve poslovne procese. Primjenjuje se veći broj standardnih operativnih postupaka i drugih internih uputa koje definiraju kontrolne aktivnosti i odgovornosti za neometano poslovanje i smanjenje rizika.

U nastavku su navedene odgovornosti za sprječavanje, otkrivanje i istraživanje prijevara prema razinama vodstva.

Uprava Krke, d. d., Novo mesto, osigurava i omogućuje uspostavu prikladne kontrolne okoline, kojom se čuva vrijednost imovine i ugled poduzeća. Uprava imenuje službenika za usklađenost poslovanja, koji je također odgovoran za područje sprječavanja, otkrivanja i istraživanja prijevara.

Službenik za usklađenost poslovanja odgovoran je za:

- procjenu rizika od prijave;
- predlaganje sustava unutarnjih kontrola za sprječavanje, otkrivanje i istraživanje prijevара;
- uspostavljanje internih kanala i procedura za postupanje s prijavama sumnje na prijevaru;
- razmatranje prijave koje ispunjavaju zakonske uvjete za razmatranje, te zaštita prijavitelja;
- upoznavanje, edukaciju i osvještavanje zaposlenika o sadržaju ovog pravilnika;
- vođenje evidencije prijave i dokumentacije o provjeri sumnji na prijevaru;
- izvještavanje Uprave u vezi s postupcima sprječavanja, otkrivanja i istraživanja prijevара;
- suradnju s vanjskim stručnjacima i tijelima koja provode zakone.

Voditelji sektora, područja i samostalnih službi odgovorni su za:

- procjenu rizika od prijevара na području za koje su odgovorni;
- implementaciju učinkovita sustava unutarnjih kontrola za suzbijanje prijevара;
- pridržavanje nulte tolerancije prijevара;
- suradnju sa službenikom za usklađenost poslovanja u provođenju prikladnih aktivnosti ako se sumnja na prijevaru odnosi na njegovu organizacijsku jedinicu.

Svi zaposlenici odgovorni su za:

- pošteno i besprijekorno ponašanje, koje mora biti u skladu s Kodeksom ponašanja tvrtke Krka i sa svim relevantnim propisima;
- prijavljivanje eventualnih događaja ili transakcija koje bi mogle upućivati na prijevaru;
- čuvanje i zaštitu dokaza o indicijama prijave;
- pridržavanje nulte tolerancije prijevара.

V. Postupci i aktivnosti za suzbijanje prijevара

Postupci i aktivnosti za suzbijanje prijevара dijele se na sprječavanje, otkrivanje i istraživanje prijevара. Najveći je naglasak na sprječavanju prijevара. Također su važne i aktivnosti za otkrivanje prijevара jer je istraživanje prijevара u slučaju sumnji na veće prijave u nadležnosti za to osposobljenih stručnjaka i odgovarajućih institucija.

Redovita aktivnost na području suzbijanja prijevара također je i poboljšavanje unutarnjih kontrola za smanjenje rizika od prijevара putem usvajanja i dopunjavanja internih akata i uputa.

Krka osigurava kontrolu sukoba interesa putem standardnih operativnih postupaka i pravilnika koji smanjuju rizike i sprječavaju moguće sukobe interesa, a posljedično i nanošenje štete Krki.

Krka brine o tome da se svi odnosi sa zdravstvenom strukom odvijaju u skladu s važećim propisima i smjernicama te da se smanje mogućnosti nezakonita ponašanja. Stručni suradnici ponašaju se u skladu s propisima te se na odgovarajući način osposobljavaju za promidžbu proizvoda.

Za uspješno suzbijanje prijevара ključni su edukacija i osposobljavanje zaposlenih. Krka edukacijom i obavijestima u internim medijima i na oglasnim pločama osigurava prikladnu razinu informiranosti, na osnovi koje su zaposleni sposobni prepoznati indicije prijave ili pojedinih aktivnosti koje mogu upućivati na prijevaru.

VI. Prijavljivanje sumnji na prijevaru

Prijave sumnji na prijevaru omogućene su svim zaposlenicima i trećim osobama.

Ukoliko Krkin zaposlenik dozna za ponašanje na temelju kojeg sumnja na prijevaru, o tome obavještava svog nadređenog. Ako priroda ili okolnosti slučaja to ne dopuštaju, obavještava voditelja Pravne službe, ili službenika za usklađenost poslovanja ili povjerljivu osobu imenovanu za zaprimanje prijava nepravilnosti u skladu s važećim propisima i internim aktima Krke. Prijavljivanje sumnji na prijevaru može biti i anonimno. Elektronička adresa za prijavu sumnji naprijevaru je compliance.officer@krka.biz.

Ukoliko prijavitelj ne želi anonimnost, sumnju na prijevaru može prijaviti i telefonski, i to:

- službeniku za usklađenost poslovanja u Krka grupi na: **+386 7 331 26 00**;
- voditelju Pravne službe u Krka grupi na: **+386 7 331 95 95**.
- lokalnom službeniku za usklađenost, ukoliko je imenovan (podaci za kontakt dostupni su na lokalnoj web stranici).

Krka se obvezuje s podacima prijavitelja postupati povjerljivo, stručno i na profesionalan način te mu omogućiti odgovarajuću zaštitu od protumjera.

VII. Postupak rješavanja prijava

Službenik za usklađenost poslovanja u suradnji s Pravnom službom za rješavanje prijava po potrebi imenuje posebnu skupinu, koju osim njega može činiti još dvoje do četvero zaposlenih iz različitih organizacijskih jedinica te koji imaju specifično znanje potrebno za istraživanje sumnji na prijevaru. Ta skupina na odgovarajući način rješava prijavljenu sumnju na prijevaru, istražuje uzroke njezina nastanka te predlaže korektivne i preventivne mjere. Prijevare istražuju zaposlenici koji su za to stručno osposobljeni, a po potrebi također i vanjski stručnjaci te predstavnici tijela koji provode zakone.

Prijavitelj koji u dobroj vjeri i bez namjera nanošenja štete prijavi sumnju na prijevaru bit će zaštićen od protumjera te će mu se ponuditi prikladna podrška i može biti obaviješten o ishodu prijave. S podacima prijavitelja postupamo povjerljivo. Moguće mjere odmazde prema prijavitelju smatrat će se kao posebno teške povrede *Krkinog kodeksa ponašanja*.

Službenik za usklađenost poslovanja dužan je voditi evidenciju o prispjelim prijavama te provedenim postupcima i aktivnostima u vezi s prijavama.

S obzirom na utvrđeno, službenik za usklađenost poslovanja će relevantnoj organizacijskoj jedinici te, ako je potrebno, Upravi predložiti jednu od sljedećih odluka:

- sumnja na prijevaru je neutemeljena, daljnja obrada nije potrebna;
- sumnja na prijevaru je utemeljena, potrebno je provesti unutarnje mjere, primjerice sankcijama i poboljšanjem kontrolnih postupaka;
- sumnja na prijevaru je utemeljena, potrebna je daljnja istraga, koju će provesti odgovarajuće osposobljeni zaposlenici, vanjski stručnjaci ili tijela koja provode zakone.

Rješavanje utvrđenih prijevara provodi se u skladu s važećim zakonodavstvom dotične države.

VIII. Prijelazne i završne odredbe

Pravilnik usvaja Uprava tvrtke, a stupa na snagu na dan objave na Krkinim internim mrežnim stranicama (Krkanetu) i na Krkinim javnim mrežnim stranicama.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje vrijediti Pravilnik o sprječavanju, otkrivanju i istraživanju prijevара od 7. prosinca 2015. i Politika sprječavanja, otkrivanja i istraživanja prijevара od 7. prosinca 2015.

Pravilnik je jednom u dvije godine potrebno pregledati i po potrebi dopuniti.

Revidirano u siječnju 2023.

www.krka.biz